

השלכות הרשעה משמעתית במוסד אקדמי על התמחות בעריכת דין

העתקה בבחינה, הכנסת חומר עזר אסור לבחינה, הונאה בעבודת בית או עבודה סמינריונית, התנהגות שאיננה הולמת תלמיד, אי ציות להוראות משיגה - כל אלו ועוד מצד סטודנט למשפטים עלולים להוביל לנקיטת הליכים משמעתיים נגדו מצד המוסד האקדמי ואף להותיר הרשעה משמעתית לחובתו. אבל לא רק. לשכת עורכי הדין החלה אף היא במדיניות נוקשה כנגד מועמדים להתמחות ולהשגת הסמכה שהורשעו בעבירות משמעת בזמן לימודיהם. עו"ד אסף דוק מסביר מהי המדיניות החדשה של הלשכה בכל הקשור להרשעה משמעתית של סטודנט למשפטים וכן כיצד ניתן להתמודד עם זימון לועדת ההתמחות הארצית של הלשכה בעקבות הרשעה משמעתית באקדמיה.

השלכות הרשעה בעבירת משמעת במוסד אקדמי על התמחות בעריכת דין

המוסדות האקדמיים השונים רואים בחומרה רבה כל הפרה של תקנון המוסד האקדמי. הפרת התקנון מהווה עבירת משמעת מצד הסטודנט. בין עבירות המשמעת הקיימות במוסדות להשכלה גבוהה ניתן למצוא עבירות של העתקה בבחינה, הגשת עבודה לא מקורית, אך גם עבירות כגון התנכלות, קבלת דבר במרמה והטרדה מינית. העונשים בגין עבירות אלו הינם כבדים ומשתנים על פי חומרת העבירה. בעבירות קלות יחסית מדובר בפגיעה בציון במבחן או במטלה מסוימת, אמנם בעבירות קשות יותר הדבר יכול להגיע לכדי הרחקה מהלימודים ואף העברת פרטי המקרה למשטרה.

אמנם, מעבר להשלכות הקשות בין כתלי מוסד הלימודים, קיימות גם השלכות גם לאחר סיום התואר האקדמי, בניסיון להתחיל את הקריירה המקצועית. בתאריך ה-21 לדצמבר בשנת 2015, פרסמה לשכת עורכי הדין הודעה בנוגע לעבירות משמעת שנוקטים תלמידים למשפטים במהלך תקופת לימודיהם. לשון ההודעה הוא **כדלקמן**:

"בישיבה של הוועד המרכזי של לשכת עורכי הדין בישראל, נידונה מדיניות הלשכה בכל בנוגע להשפעת הרשעה משמעתית של סטודנט למשפטים על הליך הקבלה שלו להתמחות ולחברות בלשכה. לשכת עורכי הדין לא תעבור לסדר היום על הרשעה משמעתית שתתקיים במוסד האקדמי, וכל מקרה שכזה נבחן לגופו על פי מידת חומרתו. ההשלכות של הרשעה שכזו יכולות לנוע החל מעיכוב לתקופה קצרה בקבלת הרישיון לעסוק בעריכת דין לאחר גמר ההתמחות ועמידה בהצלחה בבחינות ההתמחות, ועד לסירוב לאפשר למורשע להתחיל בקיום ההתמחות במקרים החמורים יותר. יובהר שקיימת חובת דיווח והצהרה ללשכה על כל מקרה בו קיימת הרשעה משמעתית."

כמו כן, כחלק מתהליך ההרשמה להתמחות, כל מועמד נדרש לחתום על תצהיר, בו מופיע הסעיף הבא:

"אינני הורשעתי בעבירת משמעת אל מול בית דין משמעי כלשהו, או בפני פורום כלשהו בארץ או בחו"ל, כולל במקום עיסוק, במקום עבודה או במקום לימודים."

משמעותה של הרשעה משמעתית באקדמיה על קבלה להתמחות ולחברות בלשכה

המשמעות הפרקטית והמרכזית שנגזרת מההודעה כאמור היא שבמידה וסטודנט למשפטים יורשע בעבירת משמעת כלשהי, הדבר עלול להיות בעל השלכות בדרגות חומרה משתנות - על פי חומרת העבירה, גם מחוץ למוסד האקדמי בו הוא לומד, כגון עיכוב באפשרות לקבל רישיון עיסוק בעריכת דין, ואף סירוב לאפשר לו להתחיל את תקופת ההתמחות הנדרשת מכל סטודנט לעריכת דין, כחלק מתהליך קבלת הרישיון.

כמו כן, מציינת לשכת עורכי הדין שעל כל מועמד להצהיר ולדווח על כל מקרה בו ארעה הרשעה משמעתית. חובת הצהרה זו מגולמת במסגרת סעיף המצוי בתצהיר עליו כל מועמד להתמחות לחתום. על פי סעיף זה, המועמד מצהיר שהוא לא הורשע באף עבירת משמעת בפני בית דין משמעותי, לא רק במוסד לימודים אלא בפני פורום כלשהו, במקום עבודתו או בכל מסגרת קיימת אחרת. יש לציין שמועמד החותם על סעיף כזה כאשר בפועל הוא אינו עומד בו, קרי, הוא הורשע בעבירה משמעתית במסגרת כלשהי, הינה כעבירה של הצגת תצהיר כוזב, ולכך קיימות השלכות פליליות לא פשוטות. יש לציין שלא רק לשכת עורכי הדין רואה בחומרה עבירות משמעת הננקטות במוסד הלימודים. צה"ל לדוגמה נוהג להעניש אנשי קבע הנשלחים מטעמו ללימודים אקדמיים, ונוקט נגדם ביד קשה.

נוסח הזימון לשימוע בפני ועדת ההתמחות הארצית של לשכת עורכי הדין בעקבות הרשעה משמעתית

"הנך מוזמנת לשימוע בפני ועדת ההתמחות הארצית, אשר תדון בבקשתך לאישור תחילת התמחות, בשים לב להליך המשמעותי שהתקיים נגדך במוסד האקדמי."

"הנך רשאית להיות מיוצג בפני הוועדה על-ידי עורך דין מטעמך."

"כמו-כן הנך רשאית להעלות את טיעוניך בפני הוועד המרכזי בכתב ובצרוף אסמכתאות- הנך רשאית להיעזר בעורך דין מטעמך לשם כך."

זמנת לוועדת ההתמחות הארצית של הלשכה בעקבות הרשעה משמעתית בלימודים?

ניתן לראות שלעבירות משמעת המבוצעות במהלך הלימודים האקדמיים ישנן השלכות מעבר לתקופת התואר ולכותלי המוסד האקדמי. לשכת עורכי הדין היא דוגמה לגוף אשר דורש מהמועמדים לקבלת הסמכה לעסוק במקצוע, לדווח על הרשעות בעבירות שכאלו, והוא נוקט ביד קשה שיש בה כדי לעכב ואף למנוע את קבלת הרישיון הנכסף, והתחלת הקריירה של המורשע. דבר זה מבליט את החשיבות של התייעצות עם עורך דין המתמחה בייצוג בעבירות משמעת במקרה של חשד המופנה כנגד סטודנט בגין העתקה, הטרדה מינית, התנהגות לא נאותה, ועוד. לא מדובר בזוטות וההשפעה הינה ארוכת טווחה ובטח שאינה מוגבלת רק לתקופת התואר ומתוחמת רק לגבולות המוסד. הנזק של הרשעה בגין עבירה שכזו עלול להיות בעל השלכות הרוח גורל על עתידך המקצועי, על אפשרותך לצמוח ולהתפתח בעולם התעסוקה, ולעסוק בתחום שלמדת, השקעת וחלמת לעסוק בו.

מומלץ להימנע מלכתחילה מעבירות אלו, אך במידה והורשעת בעבירת משמעת באקדמיה באפשרותך להיוועץ עימנו בטלפון **052-6885006** או להשאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.